

USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě projednal v neveřejném zasedání konaném dne 16. 10. 2024 **stížnost obviněného xxx xxx, narozeného xxx**, proti usnesení Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 13. 8. 2024, č. j. 4 Nt 2406/2024-36 a rozhodl

takto:

Podle § 149 odstavec 1 písmeno a) trestního řádu se napadené usnesení **zrušuje a nově** se rozhoduje takto:

Obviněný

xxx, narozený xxx v xxx, trvale bytem xxx, xxx,

se podle § 68 odstavec 1 trestního řádu

bere do vazby

z důvodů uvedených v § 67 písmeno a), b) trestního řádu.

Vazba se započítává ode dne 10. 8. 2024 od 18:15 hodin.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením okresního soudu bylo rozhodnuto podle § 68 odst. 1 tr. ř. o vzetí obviněného do vazby z důvodů uvedených v § 67 písm. a), b), c) tr. ř.
2. Proti tomu usnesení si obviněný ihned podal stížnost.
3. Obhájce obviněného v písemně odůvodněné stížnosti namítl, že soud rozhodující o vazbě nesprávně vyhodnotil otázku splnění procesních (vazebních) lhůt a vydal usnesení o vzetí do vazby opožděně. Obhajobou bylo již při vazebním zasedání dne 13. 08. 2024 upozorněno na to, že nebyly dodrženy ústavní i zákonné lhůty pro podání návrhu na vzetí obviněného do vazby a dále pro rozhodnutí o vazbě, neboť k faktickému omezení na svobodě došlo u obviněného již dne 9. 8. 2024 cca mezi 18:00 až 19:00 hod., kdy po provedených úkonech opustil por. xxx xxx nemocniční pokoj obviněného a při odjezdu mu bylo nadřízeným kpt. xxx telefonicky pouze obecně sděleno, aby počkal na místě na příjezd uniformované hlídky policie, která bude střežit obviněného na oddělení. Následně tato hlídka přijela a bylo jí sděleno oddělení i číslo pokoje, kde se nachází obviněný. Obviněný byl od tohoto okamžiku střežen nepřetržitě dvěma policisty a fakticky omezen na osobní svobodě přítomností PČR přímo v jeho nemocničním pokoji, tj. v soukromém prostoru obviněného. Obviněný nebyl vůbec poučen o tom, proč k takovému narušení soukromí ze strany policistů dochází. Obviněný byl policisty doprovázen i před toaletu, nemohl opustit pokoj bez přítomnosti policistů a nemohl si ani bez jejich přítomnosti svobodně zavolat rodinným příslušníkům či obhájci. I pokud byl telefonát umožněn, tak se tak dělo za přítomnosti, příp. i z mobilního telefonu příslušníků policie. Dva policisté tedy obviněného střežili v drtivé většině času přímo v nemocničním pokoji. Obviněnému nebyl umožněn samostatný odchod z

Shodu s prvopisem potvrzuje xxx

nemocničního pokoje, byl dozorován dokonce i na WC. Dále bylo obviněnému odpíráno kontaktovat svého obhájce i osobu blízkou. Kontaktování obhájce bylo obviněnému umožněno až následujícího dne, tj. 10. 8. 2024, ačkoliv obviněný naléhal a domáhal se svých práv již ode dne letecké nehody. Obviněný má za to, že tento policejní postup je flagrantním porušením práva na obhajobu, kdy klíčovým aspektem tohoto práva je mj. možnost kontaktování obhájce bez průtahů, jakmile je o to požádáno. Navíc komunikaci s obhájcem byli policisté přímo přítomni, což znemožňuje, resp. podstatně omezuje výkon práva na obhajobu. Obviněný prvně požádal PČR o spojení s obhájcem již 9. 8. 2024 v čase mezi 19:00 a 20:00 hod., to mu nebylo umožněno se sdělením, že musí počkat na vyšetřovatele, kteří jej v blíže nespecifikované době navštíví. Vyšetřovatelé kpt. Bc. xxx xx a kpt. xxx xx navštívili obviněného dne 10. 8. 2024 cca v 10:30 hod. V tuto dobu bylo obviněnému poprvé umožněno kontaktovat obhájce a osobu blízkou. Dne 10. 8. 2024 byla za přítomnosti policistů sice umožněna partnerce obviněného návštěva za účelem předání osobních věcí obviněnému, ale obviněný s ní nemohl jednat o samotě a v soukromí. Použití mobilního telefonu nebo předání jakýchkoli věcí partnerce bylo obviněnému ovšem zakázáno. V této době nebylo stále vzneseno obvinění. Pokud obviněný nebyl až do vznesení obvinění zadržen, ale pouze prověřován, tak jak tvrdí ve své výpovědi kpt. Bc. xxx xxx, není zákonné vysvětlení pro to, z jakého důvodu mu bylo zakázáno používání mobilního telefonu, vycházení z nemocničního pokoje, a dokonce odpíráno kontaktování obhájce či osoby blízké. Tento fakt je podepřen i svědeckou výpovědí ošetřovatele FN Ostrava, xxx, nar. xxx, který při vazebním zasedání vypověděl, že policie v uniformách přišla dne 9. 8. 2024 v 18:55 hod. a od té doby byli policisté s obviněným v pokoji až do doby, než usnul, poté se zdržovali v předsíni. Následujícího dne přítomnost PČR probíhala stejným způsobem. Zásadním je však sdělení tohoto objektivního svědka, který nemá na věci žádný zájem, který k důvodu uvedl, že: „policie nám sdělila, že jdou pána pohlídat, ne ho vyslechnout“. Z této části výpovědi svědka xxx tedy jednoznačně plyne, že tvrzení policejního orgánu o tom, že mají hlídat obviněného a pracovníky zdravotního personálu před „vnějším nebezpečím“, neboť hrozilo riziko, že některá z osob kolem údajné organizované skupiny by se mohla dostat na nemocniční oddělení a ublížit poškozenému se jeví jako zcela účelové, přičemž tento postoj zaujal policejní orgán pravděpodobně až poté, co bylo na tyto skutečnosti během vazebního zasedání obviněným i jeho obhájcem poukázáno. Naopak z výpovědi svědka xxx logicky vyplývá, že pokud měli policisté uvést, že obviněného hlídají do doby „než ho vyslechnou“, pak tvrzený důvod ochrany obviněného, resp. nemocničního personálu, neobstojí, neboť je nadmíru logické, že by taková „ochrana“ ze strany policie neskončila „samotným výsledkem“. Výpověď svědka xxx je klíčový důkaz o tom, že policejní orgán omezil obviněného na osobní svobodě i na jeho soukromí nikoliv z důvodu tvrzené ochrany, ale o tom, že policisté zejména sledovali zájem, aby jim obviněný např. z místa neutekl. Dále je toto účelové tvrzení policie vyvráceno těmito argumenty: personál zdravotnického zařízení vůbec nebyl informován o tom, že hrozí obviněnému či personálu „vnější“ riziko, nebyl preventivně informován, aby např. dbal zvýšené ostražitosti při kontrole pohybu osob na oddělení, příp. aby kladl důraz na jejich identifikaci, příp. aby nesděloval nikomu informace o přítomnosti obviněného na oddělení apod. V tomto kroku až absurdně vyznívá, že již při vstupu na oddělení v nemocnici bylo příjmení svědka napsáno na tabuli a dostupné všem přicházejícím osobám; proč policejní orgán nedbal preventivně aspoň na odstranění příjmení z této tabule postrádá racionální logiku. Prokázalo se, že ani v době vazebního zasedání nebyl sepsán žádným z policistů úřední záznam o nasazení preventivních prostředků při hlídání osob, což je v příkrém rozporu s řádným plněním jejich služebních povinností, zvláště u takto závažných rizik, a přináší to výrazné pochybnosti o účelovosti jejich postupu a „umělém prodlužování vazebních lhůt“. Absurdně se jeví výpověď kpt. Bc. xxx při vazebním zasedání, který si již v úterý nepamatoval, zda v pátek nebo během víkendu sepisoval či nesepisoval úřední záznam o „střežení“ osoby údajně podezřelé z účasti na organizovaném obchodu s drogami, která navíc předtím spadne s letadlem a tato vyhyčkává výpověď svědka budí racionální pochybnosti o její možné účelovosti a snaze policejního orgánu dodatečně legalizovat nezákonný postup spočívající v dřívějším faktickém omezení osobní

svobody a soukromí obviněného. Pro posouzení věrohodnosti výpovědi policistů je však zcela zásadní výklad §§ 1 – 4, § 9, § 10 zákona č. 137/2001 Sb., o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením.

K důvodu vazby dle § 67 písm. a) tr. řádu obhájce dále ve stížnosti uvedl, že soud vzal obviněného do vazby mj. z důvodu dle § 67 písm. a) tr. řádu, tedy z důvodné obavy, že obviněný uprchne nebo se bude skrývat, aby se trestnímu stíhání nebo trestu vyhnul, zejména nelze-li jeho totožnost hned zjistit, nemá-li stálé bydliště anebo hrozí-li mu vysoký trest. K tomuto vazebnímu důvodu uvedl, že obviněný má trvalé bydliště na adrese xxx, na které je i kontaktní a k dispozici orgánům činným v trestním řízení. V cizině nikdy delší dobu nepobýval, nemá tam žádné zázemí, které by ho mohlo motivovat k útěku. Nejedná se ani o osobu, u níž by měl nastat problém s doručováním či s jinými úkony prováděnými orgány činnými v trestním řízení. Obviněný je na svém bydlišti závislý nejen z rodinných důvodů, jelikož zde má 2 děti, partnerku, ale i z důvodů pracovních, neboť je jednatelkou právnické osoby, kdy je jeho účast nutná pro její chod. V minulosti se před orgány činnými v trestním řízení neskrýval, dokonce nebyl ani soudně trestán. Tento vazební důvod pak dle usnesení soudu o vzetí do vazby stojí na argumentu, že by obviněný mohl volně cestovat po Evropě letadlem, které by mohl pilotovat. Tato obava je nedůvodná, neboť obviněný v současné chvíli nemůže legálně pilotovat letadlo, navíc letadlo i pilot jsou velice jednoduše dohledatelní z důvodu nutné identifikace pilota před letem a nahlášení letového plánu. Obviněný by byl ochoten pobývat po dobu trestního stíhání jeho osoby na území ČR a strpět toto omezení. V současné době ani není podloženo, že by byl obviněný ohrožen uložením trestu ve výši minimálně 8 let. Za stávající situace se tedy nelze důvodně obávat, že by obviněný uprchl či se jinak vyhýbal trestnímu stíhání.

K důvodu vazby dle § 67 písm. b) tr. řádu dále uvedl, že soud konstatoval u obviněného obavu, že bude působit na dosud nevyslechnuté svědky nebo spoluobviněné nebo jinak mařit objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání. Obviněný na začátku vazebního zasedání odmítl vypovídat k samotnému skutku a souhlasil pouze s výsledkem k jeho poměrům, což mu nemůže být dáváno k tíži, jelikož využití práva nevypovídat spočívalo v příčině, že mu před jeho výsledkem nebylo umožněno nahlédnout do vyšetřovacího spisu, a tudíž nemohl řádně a plně uplatnit svá práva, zejména právo na obhajobu. Za této situace by teoreticky mohlo hrozit riziko ovlivňování svědků, ovšem bez dalšího přezkoumání nelze mít tuto obavu za důvodnou. Do dnešního dne nebylo prokázáno, že by se obviněný ovlivňování svědků v minulosti alespoň pokusil. I tímto postupem došlo k porušení práva na obhajobu, příp. porušení práva na spravedlivý proces. Z těchto důvodů je rozhodnutí soudu nepřezkoumatelné a zmatečné.

Soud vzal obviněného do vazby také z důvodu dle § 67 písm. c) tr. řádu, tedy z důvodné obavy, že bude opakovat trestnou činnost, pro niž je stíhán, dokoná trestný čin, o který se pokusil, nebo vykoná trestný čin, který připravoval nebo kterým hrozil. Tuto skutečnost odůvodnil soud spekulacemi a domněnkami s tím, že by se obviněný mohl podílet na obchodu s drogami, k jejichž přepravě by využíval letadlo a mohl by být jakýmsi kurýrem. Tato obava je zcela nedůvodná, ať již z důvodu zničení letadla a nemožnosti obviněného létat z důvodu vyšetřování nehody nebo zdravotních problémů, které nyní budou bránit obviněnému v létání. Proto důvodná obava z opakování páčání další trestné činnosti není v tomto případě naplněna.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti navrhl, aby bylo stížnostním soudem usnesení Okresního soudu v Novém Jičíně vydané dne 13. 8. 2024 ve věci sp. zn. 4 NT 2406/2024, kterým bylo rozhodnuto o vzetí obviněného xxx do vazby, zrušeno a obviněný byl propuštěn z vazby na svobodu, příp. nebude-li tento postup možný, aby byla nahrazena vazba přijetím slibu obviněného, dohledem probačního úředníka, příp. i podmíněna současným uložením povinnosti pobývat na území ČR.

V doplnku stížnosti obhájce obviněného poukázal na další níže uvedené skutečnosti.

Shodu s prvopisem potvrzuje xxx.

Policejní orgán v napadeném usnesení dospěl ke skutkovému závěru o přítomnosti sušené rostlinné omamné látky, konkrétně marihuany, na základě zjištění, že při nehodě letadla došlo k samovolnému vypadnutí 1 ks sportovní tašky, přičemž v důsledku tohoto mechanismu došlo k poškození obalu jednoho z balíčků, který se měl nacházet uvnitř tašky, kdy následnou předběžnou analýzou mělo být zjištěno, že tento obsahoval rostlinnou hmotu obsahující marihuanu. Obviněný má za to, že závěr o samovolném vypadnutí tašky z letounu při nehodě, je nesprávný a důkazně nepodložený. Z obsahu trestního spisu, zejména z pořízené fotodokumentace sice vyplývá, že tato taška se nachází (v době pořizování fotodokumentace) v blízkosti letounu na poli (viz fotografie č. 2), nicméně policejní orgán v napadeném usnesení spolehlivě nedoložil, jak se na uvedené místo předmětná sportovní taška dostala a přijal (bez dalšího) zcela předčasné a spekulativní skutkový závěr o tom, že tato taška vypadla při nehodě. Již ze samotného fotodokumentace se však jeví poněkud zarážející, že by tato sportovní taška zůstala ležet po dramatické nehodě v poloze „jako kdyby ji tam někdo položil“. Stejně tak je nadmíru logické, že letoun byl těsně před nehodou v dynamickém pohybu a při jeho pádu docházelo k vzájemnému působení výrazných fyzických sil, kde je na první pohled jasné, že při tomto mechanismu by muselo dojít k prudkému nárazu tašky na hliněný či kamenitý povrch, jakož i k významné rotaci uvedené tašky způsobené působením dynamických sil ve směru pohybu havarujícího letounu, příp. setrvačné síly, a to po nerovném povrchu (hlíně, kamení, prašném povrchu), což by logicky muselo vést ke vzniku kriminalisticky významných stop na různých místech povrchu předmětné tašky jako např. ušpinění od prachu, hlíny, mechanickému poškození tašky (oděry, otěry, škrábance, poškození látky, zipu aj.). Z provedené fotodokumentace spisu ani z obsahu však nevyplývá, že by takové kriminalisticky významné stopy byly kýmkoliv způsobem zaznamenány. V tomto kontextu pak naprosto absurdně vyznívá i fakt, že žádný z balíčků uvedené tašky nevypadl, ačkoliv měla být tato taška podle policejního orgánu po pádu částečně otevřená. Tento skutkový závěr navíc neodpovídá fotografiím č. 1, 2 z provedené fotodokumentace, kdy předmětná sportovní taška se jeví jako zavřená (zapnutá zipem). Z žádné takové fotky nelze ani vidět žádný balíček ve stříbrném obalu, který by musel být nápadný i odrazem světla (pozn. po celou dobu svítilo slunce a bylo jasno). Konečně je zcela nepochopitelné, proč kriminalistický technik nrap. xxx, zvláště pokud měl být viditelný v uvedené sportovní tašce balíček ve stříbrném obalu, řádně nenafoťil onu tašku „na místě samém“, řádně nezachytil její údajně otevřený stav, podrobně nenafoťil pohled, při které je již na „místě samém“ patrný stříbrný balíček, který měl být okem viditelný při pohledu do tašky. O to víc je zarážející, že jinou a „méně významnou“ černou příruční tašku (tzv. aktovku) nafoťil kriminalistický technik detailně samotnou, a pak i pohledem na její umístění opatřené cedulkou jako stopa č. 18. Pokud měla být černá sportovní taška kriminalisticky významnou stopou, proč nebyla tato stopa označena číslem, zachycena její poloha a provedena podrobná fotodokumentace v konečné poloze. Z výše uvedené fotodokumentace příruční tašky a hlavně místa, kde se měla tato stopa č. 18 nalézat, je zřejmé, že se tato nachází v podstatně větší vzdálenosti od samotného letounu než černá sportovní taška, která měla podle policejního orgánu z letounu vypadnout. Již při prvotním laickém zhodnocení se jeví, že příruční taška měla oproti sportovní tašce výrazně nižší až zanedbatelnou, hmotnost. Logicky se pak nabízí otázka, proč těleso s vyšší hmotností (v našem případě černá sportovní taška), nespadlo na zem dříve než těleso s nižší hmotností (v našem případě černá aktovka), protože již jen gravitační síla musela být násobně vyšší u tohoto těžšího tělesa. V rámci dráhy (trajektorie) pohybu by pak bylo možné očekávat, že těleso s vyšší hmotností se v tomto důsledku nachází dál od konečné polohy samotného letounu. Rovněž je třeba upozornit na fotografii č. 52, kde se má zřejmě nacházet balíček, jehož obal měl být poškozen při vypadnutí oné sportovní tašky. V této souvislosti obhajoba upozorňuje na existenci poměrně rovných celistvých linií bez tzv. zátrhů na okraji poškozeného obalu, kdy lze mít za to, že takový způsob neodpovídá běžnému roztržení např. v důsledku třecích či třecích sil při nehodě (zvláště pokud byl balíček umístěn stále v tašce), ale tyto rovné celistvé linie spíše poukazují, že došlo k mechanismu odpovídajícímu řízenému řezu. Stejně tak lze očekávat, že pokud by došlo k tomuto poškození

mechanismem při pádu letadla, pak by nebyl poškozen pouze vnější stříbrný obal, ale i tmavý obal pod ním.

Z těchto důvodů lze již nyní konstatovat, že skutkové závěry policejního orgánu o tom, že uvedená sportovní taška vypadla z letounu při nehodě a zůstala v jejím důsledku těsně u letounu, trpí zásadními nedostatky a existují zde důvodné pochybnosti o zákonnosti způsobu zajištění takového důkazu. Konkrétně se v reakci na provedené dokazování lze mít důvodné pochybnosti v tom smyslu, zda předmětná sportovní taška nebyla po nehodě stále na palubě letounu, zda a popř. kdo tuto sportovní tašku umístil do konečné polohy těsně vedle křídla letounu a „postavil“ ji zde způsobem nasvědčujícím spíše běžnému odložení takové tašky. Dále ze zajištěných důkazů se jeví důvodným, že taková taška nebyla otevřena, resp. nemohla být otevřena v takové míře, aby z ní bylo patrné, co se v ní nachází. Konečně je třeba upozornit, že ze způsobu údajného roztržení stříbrného obalu, navíc bez současného poškození tmavého obalu rostlinné hmoty, se jeví jako vysoce nepravděpodobné, že by k „otevření“ tohoto balíčku došlo v důsledku nehody; naopak se spíše jeví, že někdo tento balíček mohl cíleně a opatrně otevřít např. pomocí ostrého řezného nástroje tak, aby nepoškodil obsah (což byl i tmavý obal pod ním).

Ze záznamu o předání místa zásahu složek IZS ze dne 9. 8. 2024 je zřejmé, že pracovníci hasičského záchranného sboru (dále jako „HZS“) provedli pouze základní udržovací práce. Z výše uvedeného zápisu je rovněž zřejmé, že pracovníci HZS nijak nemanipulovali s nákladem uvnitř letounu, tj. ani s předmětnými sportovními taškami.

Z úředního záznamu ze dne 9. 8. 2024 sepsaného pprap. xxx vyplývá, že v čase 13:55 na místo dorazili zástupci Ústavu pro odborné zjišťování příčin leteckých nehod (dále jen „ÚOZPLN“), kteří poté s por. Mgr. xxx provedli ohledání letadla a jeho okolí a vytáhli z letadla 7 ks sportovních tašek.

Podle ust. § 83c odst. 1 tr. ř. platí, že: „Policejní orgán může vstoupit do obydlí, jiných prostor nebo na pozemek jen tehdy, jestliže věc nesnese odkladu a vstup tam je nezbytný pro ochranu života nebo zdraví osob nebo pro ochranu jiných práv a svobod, nebo pro odvrácení závažného ohrožení veřejné bezpečnosti a pořádku.“

Prostory nesloužící k bydlení (jiné prostory) jsou především tzv. nebytové prostory (srov. zák. č. 116/1990 Sb., o nájmu a podnájmu nebytových prostor, ve znění pozdějších předpisů; po dni 1. 1. 2014 srov. § 2302 a násl. NOBčZ o nájmu prostoru sloužícího k podnikání, jakož i obecnou úpravu nájmu v § 2201 a násl. NOBčZ, avšak jen do té míry, pokud nejsou veřejné přístupné. Jde zejména o dílny, kanceláře, skladiště, živnostenské provozovny, samostatně stojící garáže, které nejsou součástí bytu, automobily (pokud nejde o obytné přívěsy sloužící k trvalému bydlení), lodě (pokud nejde o tzv. hausbóty) atd. (zdroj: Šámal, Pavel, Růžička, Miroslav § 82 /Důvody domovní prohlídky a osobní prohlídky a prohlídky jiných prostor a pozemků). In: Šámal, Pavel a kol. Trestní řád. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 1114). Z výše uvedeného je tedy nepochybné, že mezi tzv. nebytové prostory je nutno zařadit i letadlo.

Ze zajištěných důkazů však nevyplývá, že by existoval některý z kvalifikovaných důvodů, který by umožňoval vstup policejního orgánu na palubu letadla, ve smyslu ust. § 83c odst. 1 tr. ř. Na palubě letounu ani v jeho okolí se totiž nenacházely v době vstupu policejního orgánu na palubu letounu žádné osoby, kterým by hrozilo nebezpečí újmy na zdraví. Dle zprávy HZS nehrozilo ani žádné jiné naléhavé nebezpečí, pro které by vstup na palubu letadla nesneslo odkladu, například nebezpečí výbuchu, požáru. I kdyby takové nebezpečí hrozilo, dle § 83c odst. 3 tr. ř. je orgán vstupující mj. do jiných prostor povinen omezit své úkony jen na takové, které slouží k odstranění naléhavého nebezpečí, což by v našem případě znamenalo přemístit 7 ks sportovních tašek nacházejících se na palubě na jiné místo, aby se orgány dostaly ke zdroji nebezpečí. Nikoli předmětné sportovní tašky otevírat a zjišťovat jejich obsah. Postupem v ust. § 83c nesmí být obcházena zákonná ustanovení o domovní prohlídce nebo prohlídce jiných prostor a pozemků ani jím nesmí být nahrazovány tyto procesní úkony (zdroj: Šámal, Pavel, Růžička, Miroslav. § 82 /důvody domovní prohlídky a osobní

Shodu s prvopisem potvrzuje xxx.

prohlídky a prohlídky jiných prostor a pozemků/. In: Šámal Pavel a kol. Trestní řád 7. doplnění a přepracované vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 1141.).

Pokud tedy neexistoval kvalifikovaný důvod pro uplatnění postupu dle § 83c tr. ř., pak platí, že policejní orgán by mohl vstoupit na palubu letounu pouze v případě, že by disponoval příkazem k prohlídce jiných prostor ve smyslu ust. 83a odst. 1 tr. ř. V takovém případě by tedy musel policejní orgán předně podat státnímu zástupci podnět k návrhu na vydání příkazu k prohlídce jiných prostor, státní zástupce by byl povinen zkoumat zákonnost a důvodnost takového podnětu a teprve poté a po zvážení všech rozhodných okolností rozhodnout, zda jsou splněny podmínky pro podání návrhu na vydání příkazu k prohlídce jiných prostor či nikoliv. Pokud by podnět shledal zákonným a důvodným, musel by následně podat na soud návrh na vydání příkazu k prohlídce jiných prostor, přičemž příslušný soudce by poté rozhodl o vydání příkazu k prohlídce jiných prostor či zamítnutí návrhu. V dané případě se však nic takového zjevně nestalo, přičemž postupem policejního orgánu, kdy tento vstoupil na palubu letounu bez příkazu k prohlídce jiných prostor bylo porušeno ústavně garantované právo obviněného na ochranu soukromí. Z tohoto důvodu je nutno postup policejního orgánu označit za nezákonný a zajištěné důkazy tudíž nemohou být použity jako důkaz v trestním řízení. Současně tímto postupem došlo k porušení práva obviněného na spravedlivý proces, neboť nezákonným vstupem do letounu bez příkazu k prohlídce jiných prostor došlo porušení principu tzv. 3fázové kontroly (podnět – návrh – příkaz). Stejně tak nebyla splněna výjimka dle § 83a odst. 2 tr. ř., tzn. že vydání příkazu by nebylo možné předem dosáhnout a věc by nesnesla odkladu. Věc nesnese odkladu v případě, kdy je třeba tuto prohlídku provést ihned k zajištění věci nebo osoby důležité pro trestní řízení z toho důvodu, že například hrozí nebezpečí poškození, zasaňtročení či ukrytí věci důležité pro trestní řízení. Pokud však z dosud zjištěných poznatků (např. charakter věci, jejíž nalezení se očekává) taková hrozba nevyplyvá, nelze prohlídku provedenou bez takového příkazu pokládat za provedenou v souladu se zákonem. Dále je třeba poukázat na to, že pokud měl být podle policejního orgánu „spouštěčem“ pro tento postup obsah sportovní tašky, která se nacházela již mimo letoun, pak lze odkázat na výše uvedenou argumentaci týkající se způsobu zajištění a zkoumání obsahu takové tašky. V takovém případě nezbyvá než namítnout, že postup policejního orgánu byl i z tohoto důvodu v daném případě od počátku nezákonný a jeho jednotlivé kroky budí důvodné pochybnosti o tom, že policejní orgán takto mohl postupovat s cílem „dodatečně“ legalizovat svůj nezákonný postup spojený s neoprávněným vstupem na palubu letounu.

O účelovém postupu policejního orgánu svědčí i fakt, že policejní orgán až poté, co měl 8 ks sportovních tašek již prokazatelně ve své dispozici a s těmito již zjevně nakládal (viz pořízená fotodokumentace s otevřenými taškami), teprve následně vyzval obviněného, který navíc ležel v nemocnici mj. s úrazem hlavy, aby mu sportovní tašky vydal s poučením, že mu jinak budou policejním orgánem odňaty. Jinými slovy, policejní orgán žádal o vydání něčeho, co již v důsledku svého nezákonného postupu zajistil a měl ve své dispozici.

Jak vyplývá z úředního záznamu o podaném vysvětlení obviněného, tento uzavřel s blíže neznámým mužem, který se mu představil jako xxx, de iure ústní smlouvu o přepravě, kdy předmětem této přepravy měla být původně jak přeprava osoby (pozn. xxx), tak jeho věci (viz sportovní tašky). Teprve následně na letišti se dohodl obviněný s xx, že tento nepoletí, tudíž byla ústně redukována tato smlouva na smlouvu o přepravě věci.

Dle § 86 odst. 1 tr. ř. definující tzv. zadržení zásilky jako jeden ze způsobů zajištění věci důležitých pro trestní řízení, platí: je-li k objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení v konkrétní věci nutno zjistit obsah nedoručených poštovních zásilek, jiných zásilek nebo telegramů, nařídí předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce, aby je pošta nebo osoba provádějící jejich přepravu vydaly jemu a v přípravném řízení buď státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu.

Dle § 87 odst. 1 tr. ř. definující tzv. otevření zásilky platí, že „zásilku vydanou podle § 86 odst. 1 může otevřít jen předseda senátu a v přípravném řízení se souhlasem soudce státní zástupce nebo policejní orgán“.

Jinou zásilkou je jakákoli zásilka převzatá k dopravě, která není poštovní zásilkou nebo telegramem, např. balík, písemný text převzatý k faxování. Osobou provádějící přepravu zásilek je kterákoli jiná osoba, která nad rámec zákona o poštovních službách (tedy držitele poštovní licence a provozovatele poštovních služeb, kteří spadají pod obecný pojem „pošta“) zajišťuje přepravu zásilek podle ustanovení jiných právních předpisů (viz zdroj Šámal, Pavel, Růžička, Miroslav. § 86 /Zadržení zásilky/. In: Šámal, Pavel a kol. trestní řád. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 1170).

Smlouvu o přepravě věci upravuje mj. ust. § 2555 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, kde se říká: „Smlouvou o přepravě věci se dopravce zavazuje odesílateli, že přepraví věc jako zásilku z místa odeslání do místa určení, a odesílatel se zavazuje zaplatit dopravní přepravné.“ Smlouva o přepravě věci může být uzavřena ústně (viz komentář k § 2555 /základní ustanovení/. In: Petrov, Jan, Výtisk, Michal, Beran, Vladimír a kol. Občanský zákoník. 2. vydání (3. aktualizace, Praha: C. H. Beck, 2024, marg. č. 2).

S ohledem na obsah podaného vysvětlení obviněného měl tedy policejní orgán dostatečné informace o tom, aby vyhodnotil, že došlo k uzavření tzv. smlouvy o přepravě věci mezi obviněným a odesílatelem, a z tohoto důvodu je měl posuzovat oněch 8 ks sportovních tašek a jejich obsah jako tzv. jinou zásilku ve smyslu ust. § 86 odst. 1 tr. ř.

Z fotografické dokumentace je patrné, že policejní orgán zajistil tzv. jinou zásilku, tj. 8 ks sportovních tašek, které následně bez splnění podmínek dle ust. § 86 a násl. tr. řádu otevřel a tímto postupem neoprávněně a závažně zasáhl do ústavně zaručeného práva na ochranu listovního tajemství a soukromí, které je chráněno zákonem, především Listinou základních práv a svobod v čl. 13, je tedy nezadatelné, nezczizitelné, nepromlčitelné a nezrušitelné.

V návaznosti na výše uvedené proto obviněný namítá, že důkaz spočívající v zajištění balíčků obsahujících marihuanu nebyl vyhledán, opatřen a zajištěn zákonným způsobem.

Současně je třeba poukázat, že policejní orgán vydal usnesení o zahájení trestního stíhání předčasně a na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, tj. bez nezbytného osvědčení tzv. vyšší míry pravděpodobnosti o tom, že se skutek stal, že jej spáchal obviněný a že je skutek trestným činem, neboť po odpadnutí nezákonných důkazů (obsah sportovních tašek) nelze dospět k závěru, že obviněný pro jiného přechovával či převážel omamnou látku.

Obviněnému je kladeno za vinu, že se dopustil zvlášť závažného zločinu nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 3 písm. b) a c) tr. zákoníku, kdy základní skutkovou podstatu takového trestného činu naplní ten, kdo neoprávněně vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabídne, zprostředkuje, prodá a nebo jinak jinému opatří nebo pro jiného přechovává omamnou nebo psychotropní látku, přípravek obsahující omamnou nebo psychotropní látku, prekursor nebo jed. Z výše uvedeného vyplývá, že tento trestný čin musí jeho pachatel spáchat zaviněním ve formě úmyslu. Policejní orgán neprávě vyhodnotil, že obviněný jednal v úmyslu, byť nepřímém.

Pokud jde o kvalifikovanou skutkovou podstatu dle § 283 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku, tato je splněna, spáchá-li pachatel takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

Kvalifikovanou skutkovou podstatu dle § 283 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku pak naplní pachatel, který spáchá takový čin ve velkém rozsahu.

Obviněný se v rámci podaného vysvětlení vyjádřil tak, že se ve Španělsku seznámil s jistým xxx, který se zajímal o letadla, dali se do řeči a tento s ním v minulosti již 2x cestoval letadlem, přičemž obviněný díky tomu něco „vydělal“ na náklady spojené s létáním.

Shodu s prvopisem potvrzuje xxx.

Z výše uvedeného je zřejmé, že obviněný uzavřel smlouvu o přepravě věcí, kdy jej navíc odesílatel ujistil, že se v taškách nenachází žádné „zakázané zboží“. Dále je třeba uvést, že sportovní tašky byly zavřené, přičemž po přijetí zásilky do přepravy, neměl ani žádné právo, které by mu umožňovalo zkoumat obsah zásilek. Nicméně dodal, že necítil žádné cinkání, bouchání, ani jiný vnější projev svědčící o tom, že by se mělo jednat o závadovou zásilku. V žádném případě nelze přisvědčit účelovému tvrzení policejního orgánu o šíření se charakteristického zápachu svědčícího o přítomnosti marihuany. Tento zápach nebyl ani nijak objektivně prokázán a lze očekávat, že by přes černý obal, stříbrný obal i látkovou tašku rozhodně nijak charakteristicky neprostupoval, jak tvrdí policejní orgán. Ostatně o údajném „charakteristickém“ zápachu se v obsahu trestního spisu nevyskytuje žádný objektivní a relevantní důkaz.

Dále je potřeba konstatovat, že obviněný neměl důvod se domnívat, že v oněch sportovních taškách se nachází marihuana, zvláště se to jeví nelogické, pokud by jejich prodejní cena měla podle policejního orgánu činit nejméně 8 mil. Kč.

Nepřímo svědčí ve prospěch obviněného i fakt, že pokud by obviněný skutečně věděl, jak „hodnotné zboží“ obviněný skutečně veze, tak by jen těžko ponechával svůj letoun bez dozoru na letištích, která jsou veřejně přístupná, není zde žádná zvláštní kontrola a dostane se tam prakticky kdokoli, konkrétně takto stál letoun obviněného min. 1 noc bez dozoru ve Španělsku a dokonce 2 dny a 2 noci v Nitře. Je zcela logické a nadmíru očekávatelné, že jakákoliv osoba, která by věděla, že přepravuje drogy, a navíc v hodnotě přes 8 mil. Kč by měla s tímto vědomím úmysl přepravit zboží co nejdříve, neponechávat letoun po několik dní a nocí bez dohledu právě s ohledem na možná rizika (náhodné kontroly, krádeže, znehodnocení, živelné události apod.); zvláště za situace, kdy obviněný nebyl vlastníkem letounu!!!

Rovněž je třeba poukázat na to, že pokud by obviněný skutečně byl seznámen s obsahem přepravované zásilky a věděl, že „veze drogy“, pak se nabízí zcela logická otázka, proč by s tímto vědomím nezačal zboží „uklízet“ před příjezdem složek IZS, neboť byl schopen se sám pohybovat (z letounu se vyprostil sám), byl při smyslech a dokázal si zavolat IZS a vyřídit i další telefonáty. Navíc měl obviněný dostatek času, aby balíčky obsahující rostlinnou hmotu marihuany např. vysypal do přilehlého křoví, do trávy, na pole. I méně mentálně zdatnému jedinci totiž musí být zřejmé, jak závažné následky může mít případné odsouzení pro drogovou trestnou činnost, proto lze očekávat, že by se s tímto vědomím každý pachatel obeznámený s tím, že veze drogy, začal chovat tak, že by eliminoval riziko odhalení trestného činu, příp. by alespoň snížil takto množství drogy, příp. by tímto vytvořil prostředí pro to, aby mohl negovat, že takovou drogu nepřevážel.

V této souvislosti je třeba upozornit i na protokol o výslechu svědka – policisty xxx ze dne 29. 8. 2024, který uvedl, že krátce po nehodě, kdy navštívil obviněného v nemocnici a prováděl s ním úkony, neměl z chování obviněného dojem, že by tento něco tajil či skrýval. Z výpovědi tohoto svědka naopak vyplynulo, že obviněný reagoval otevřeně, spontánně vypovídal (i přes úraz hlavy) a spolupracoval s policejním orgánem. I tato okolnost svědčí nepřímo o tom, že si obviněný nebyl vědom toho, že v taškách, které převážel, se měly nacházet drogy.

Z výše uvedených skutečností tedy plyne, že nelze přijmout ani s vyšší mírou pravděpodobnosti závěr, že obviněný jednal s vědomím, že neoprávněně nakládá s drogou, a proto lze konstatovat, že nebyla naplněna subjektivní stránka daného trestného činu ani v základní skutkové podstatě, natož v podstatě kvalifikované, kdy tato skutečnost vyplývá důvodně a logicky zejména ze způsobu jednání a chování obviněného během přepravy a po pádu letounu (ponechání letadla několik nocí bez dozoru, absence snahy „uklidit“ drogu po nehodě, aj.)

Stejně tak lze konstatovat, že nedošlo ani k naplnění objektivní stránky či k porušení objektu chráněného danou normou trestního práva.

Navrhl, aby bylo napadené usnesení zrušeno a policejnímu orgánu uloženo, aby o věci znovu jednal a rozhodl.

4. Jelikož byla stížnost podána včas, osobou oprávněnou a je přípustná, tak krajský soud ve smyslu ust. § 147 odst. 1 tr. ř. přezkoumal správnost všech výroků napadeného usnesení, jakož i řízení mu předcházející a dospěl k následujícím poznatkům.
5. Okresní soud k návrhu státní zástupkyně konal vazební zasedání a rozhodl o omezení osobní svobody v zákonem stanovených lhůtách. V odůvodnění napadeného usnesení rozvedl důvody svého rozhodnutí a krajský soud s ohledem na obsah stížnostních námitek dodává následující skutečnosti.
6. Proti obviněnému bylo zahájeno trestní stíhání pro trestný čin nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 3 písm. b), c) tr. zákoníku. Ve zkratce se obviněný měl trestné činnosti dopustit tím, že dne 9. 8. 2024 v katastru obce xxx, jako pilot motorového letadla zn. xxx se slovenskou imatrikulací, při letu ze slovenské Nitry do polského letiště Borsk, za slíbenou odměnu 5 000 euro, srozuměn s tím, že může dalším osobám získat částku převyšující 1 000 000 Kč, měl v letadle vědomě přepravovat celkem 8 tašek s obsahem THC mnohonásobně převyšujícím hranici 1% o celkové hmotnosti cca 80 kg, jejímž prodejem by na černém polském trhu mohl získat částku okolo 1 miliónu korun, přičemž v důsledku závady na letadle došlo k havárii tohoto letounu.
7. Z předběžného vyjádření odboru kriminalistické techniky a expertizy ze dne 10. 8. 2024 bylo zjištěno, že rostlinná hmota ve třech sáčcích, zajištěných na místě činu, obsahuje THC v rostlinné hmotě mnohonásobně převyšující hranici 1 %. Přesné stanovení obsahu THC bude provedeno v rámci odborného vyjádření.
8. Obviněný byl zadržen dne 10. 8. 2024 v 18:15 hodin.
9. Před tímto zadržením došlo k níže uvedeným úkonům.
10. Z policejního úředního záznamu ze dne 10. 8. 2024 vyplynulo, že dne 9. 8. 2024 bylo v 08:59 hodin přijato oznámení o pádu letadla, kdy na místě měla být zraněna jedna osoba. V čase 09:03 hodin na místo dorazila policejní hlídka ve složení xxx a npor. xxx, když se zde nacházel obviněný, který měl viditelné zranění na hlavě a byla mu přivolána zdravotnická pomoc. Před letadlem se v poli nacházela velká sportovní taška a další příruční taška. Obviněný policii uvedl, že kontaktoval majitele letadla a vyrozuměl i svou rodinu, poté byl převezen do FN Ostrava. Na místě činu byl zjištěn únik provozních kapalin, které byly zajištěny příslušníky hasičského sboru. Rovněž o těchto skutečnostech byl vyrozuměn orgán ochrany životního prostředí Nový Jičín a Ústav pro odborné zjišťování příčin leteckých nehod (dále jen ÚZPLN). Z dalšího policejního úředního záznamu ze dne 9. 8. 2024 bylo zjištěno, že během havárie došlo k vypadnutí části nákladu, což byla jedna sportovní taška, která obsahovala několik vakuově zabalených balíčků stříbrné barvy s obsahem zelené sušiny rostlinného původu. Vzhledem ke zjištěnému obsahu, tedy balíčku, který byl v tašce, která vypadla z letadla, byla na místo činu přivolána kpt. RNDr. xxx, která kontrolou zjistila, že zelená sušina obsahuje 17 % THC. Všechny tašky pak obviněný vydal policii podle § 78 odst. 1 tr. ř., shodně jako své mobilní telefony. K předmětným taškám, které vydal pro účely trestního řízení, po poučení obviněný uvedl, že tyto naložil do letadla ve Španělsku, předal mu je muž jménem xxx a požádal ho, aby je převezl do Polska, do obce xxx. V příruční tašce, která byla nalezena před letadlem, se pak nacházely různé dokumenty, platební karty apod. Pokud je ve stížnosti poukazováno, že ve prospěch obviněného svědčí ta skutečnost, že kdyby obviněný věděl, že veze tak cenný náklad, tak by jej těžko ponechal v letadle bez dozoru, při vědomí toho, že se tam může dostat kdokoli (1 noc ve Španělsku a 2 dny a 2 noci v Nitře), tato námitka se pohybuje toliko v rovině spekulace, navíc faktický zdravotní stav obviněnému ani neumožňoval jakýchkoli větší pohyb či manipulaci s těžšími břemeny.
11. S ohledáním místa činu bylo započato dne 9. 8. 2024 v 11:00 hodin za účasti Ing. xxx z ÚZPLN, který se na místo činu dostavil v 13:57 hodin. V době ohledání místa činu bylo letadlo v převrácené poloze, poškozené, v zadní části trupu přelomeno. V době ohledání místa činu z letadla vytékaly

Shodu s prvopisem potvrzuje xxx.

kapaliny (olej, pohonné hmoty), což bylo zabezpečeno hasičským sborem. V kokpitu se nacházela dvoje letecká sluchátka, lékárnička a tablet, v přepravním prostoru sedm sportovních tašek, další taška se nacházela venku na poli před letadlem. Před otočením letadla byly na základě požadavku Ing. xxx z tohoto vyskládány jak věci z přepravní části letadla, tak i ze zavazadlového prostoru z důvodu vyhledání záznamové signalizační letové skříňky. S ohledáním místa činu bylo skončeno v 17:00 hodin.

12. Ing. xxx z ÚZPLN písemně sdělil, že na místo činu vyjel na základě oznámení o letecké nehodě, a to společně s RNDr. xxx a dorazil tam v 13:57 hodin. V cca 14:30 hodin výjezdová skupina zahájila předběžné ohledání místa nehody. Letadlo se nacházelo převrácené do polohy „na zádech“, trup letadla byl v zadní části zlomený. Dveře pilotní kabiny na levé straně trupu letadla byly otevřené o cca 90 stupňů. Celý prostor pro cestující v kabině letadla za levým a pravým pilotním sedadlem byl v době prvotního ohledání zaplněn neznámým nákladem, a to rozměrnými sportovními taškami. Tato skutečnost bránila dalšímu ohledání vnitřního prostoru kabiny letadla a manipulaci s vrakem k zabránění stále hrozící kontaminaci okolí unikajícím palivem. V cca 14:38 hodin, po dokončení orientační vnější prohlídky, po konzultaci s VZ HZS a techniky organizace údržby, výjezdová skupina ÚZPLN dospěla k závěru, že budou potřebná technická opatření a manipulace s vrakem letadla za účelem úplného odčerpání paliva z křídla. Z tohoto důvodu dal Ing. xxx pokyn k vyložení všech sportovních tašek z kabiny mimo letadlo. Příslušníci HZS pak postupně sportovní tašky vytáhli pravými dveřmi kabiny a vyložili je na pravou stranu od vraku letadla a kriminalistický technik vše fotograficky zadokumentoval. Po vyložení nákladu výjezdová skupina ÚZPLN dokončila ohledání vnitřního prostoru kabiny a našla a vypla nouzový vysílač polohy nehody (ELT) umístěný v zadní části trupu a následně dala pokyn k provedení prací souvisejících s umožněním odčerpání paliva z nádrží. V cca 14:50 hodin příslušníci HZS a technici organizace údržby zahájili odčerpání paliva z nádrže v levé polovině křídla do připravených nádob, poté byl vyčerpán zbytek paliva z poškozené pravé poloviny křídla. Následně bylo letadlo převráceno do polohy na „břicho“.
13. Až poté, co bylo provedeno ohledání místa činu za účasti Ing. xxx, tak teprve poté došlo k dokončení ohledání místa činu pracovníky kriminální policie, jak plyne z protokolu o ohledání místa činu. V té době již bylo letadlo částečně rozebráno hasiči a z obou křídel bylo vyčerpáno palivo. Na polní cestě bylo položeno osm sportovních tašek. Ohledání místa činu se účastnili inspektoři ÚZPLN, hasiči z HZS MSK Nový Jičín a Bílovec, kteří provedli prvotní zásah na místě a demontáž letadla.
14. Místo činu bylo dne 9. 8. 2024 v 18:40 hodin ze strany npor. xxx z HZS MSK ÚO Nový Jičín HS Bílovec předáno kpt. xxx z PČR, KŘP MSK. Ze záznamu o předání místa zásahu složek integrovaného záchranného systému bylo zjištěno, že v souladu s § 19 odst. 1 zákona č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a metodických pomůckách MV, kterou se doporučují zásady pro jednotné rozlišování a vymezení preventivních, záchranných, likvidačních a obnovovacích prací, spojených s předcházením, řešením a odstraněním následků mimořádných událostí, bylo místo činu předáno kriminální policii.
15. S ohledem na výše uvedené se nebylo možno ztotožnit se stížnostními námitkami stran nezákonnosti postupu policejního orgánu při zajištění věcí doličných, zde uvedených sportovních tašek, které obsahovaly návykové látky. Je zřejmé, že prvotním úkolem bylo zajištění místa letecké nehody tak, aby nedošlo ke vzniku dalších ohrožujících situací a škod na životech či majetku. Prvotní úkony byly prováděny odbornými pracovníky, tedy hasiči a zaměstnanci ÚPLZN, jak plyne shora. V průběhu těchto sanačních prací bylo zjištěno, že se v kokpitu letadla nacházejí další věci, které však byly z letadla vyňaty před příchodem kriminalistů a na pokyn zaměstnanců ÚPLZN, nikoli příslušníků policie. Shodou náhod byl pak zjištěn jejich obsah. Z těchto důvodů nelze klást k tíži policejnímu orgánu, že před zajištěním těchto věcí neměl „v ruce“ příkaz k prohlídce jiných prostor vydaným soudcem. Pokud by měl policejní orgán postupovat dle stížnostních námitek, týkajících se této pasáže stížnosti, tak by došlo ke zcela absurdní situaci, kdy policisté by museli tyto

Shodu s prvopisem potvrzuje xxx.

tašky se závadovým obsahem znovu naložit do vraku letadla, požádat státního zástupce o vydání návrhu na povolení domovní prohlídky, kdy věcně a místně příslušný soudce okresního soudu by pak vydal či nevydal onen příkaz. Zcela jistě by z hlediska takového postupu obhájce opětovně namítl, že bylo z těmito věcmi nelegálně manipulováno a příkaz k povolení prohlídky by pak postrádal legalitu. V této souvislosti nebylo možno postupovat ani podle § 86 a § 87 tr. ř., a to ze shodných důvodů. Pokud obhájce namítl, že taška s obsahem marihuany nemohla samovolně vypadnout z letadla z důvodu dynamiky pádu a vzájemného působení fyzických sil, tak tuto otázku, by měl vyřešit příslušný soudní znalec.

16. Obviněný byl přijat do FN Ostrava dne 9. 8. 2024 v 13:11 hodin, v době přijetí byl při vědomí, orientovaný. Lékařem byla diagnostikováno zranění v podobě kompresivní fraktury těla L1, typ A1.3 ve stabilní pozici. Byl doporučen klidový režim, léky proti bolesti, postupná vertikalizace v Jewetově ortéze, v případě transportu na Slovensko je nutný převoz pacienta vleže.
17. V době, kdy byl obviněný v nemocnici, jej navštívil policejní komisař xxx. Obviněný dne 9. 8. 2024 v době od 16:30 do 17:45 hodin podal po zákonném poučení podle § 158 odst. 6 tr. ř. vysvětlení a rovněž souhlasil s vydáním věcí. Před podáním vysvětlení obviněný uvedl, že česky rozumí slovem i písmem, chce vypovídat a nežádá právní pomoc advokáta. Policejní komisař obviněnému umožnil, aby ze svého mobilního telefonu napsal SMS zprávu své manželce, a poté policejnímu komisaři svůj mobilní telefon vrátil. Po odchodu z nemocnice byl komisař informován telefonicky kpt. xxx, aby počkal, neboť dorazí hlídka policie, která bude na místě sřížít. Ta dorazila do 45 minut. Policejní komisař obviněného ani personál nemocnice o přítomnosti hlídky neinformoval. Obviněný nebyl omezen na svých právech, žádal pouze spojení s manželkou a to mu bylo umožněno.

Svědék xxx uvedl, že je ošetřovatelem ve FN Ostrava, kdy slouží od 19:00 hodin do 07:00 hodin. V 18:55 hodin přišla policie a sdělila, že jde obviněného pohlídat. V nemocnici byli celou dobu, když obviněný usnul, tak byli v předsíni. V 05:45 hodin přišli jiní policisté, obsah komunikace policistů s obviněným neslyšel.

Svědék kpt. Bc. xxx byl ve styku s obviněným dne 10. 8. 2024 cca od 10:30 hodin. Důvodem bylo umožnění kontaktu obviněného s osobami blízkými a s obhájcem. Dále byla obviněnému vysvětlena přítomnost policie na oddělení, a to z důvodu zajištění bezpečnosti jeho a zdravotního personálu. Na žádost obviněného mu byl zapůjčen služební policejní mobil, aby se mohl kontaktovat se svou družkou, čehož využil v 10:45 hodin. Družka obviněnému dala kontakt na muže jménem xxx, obviněný s tímto mužem hovořil, dohodli se, že mu zajistí obhájce z Česka, ale když se ani po 15 minutách se nikdo obviněnému nezval, se souhlasem obviněného policejní komisař sám xxx kontaktoval. Ten se představil jako obhájce xxx, uvedl, že za obviněným přijde pan xxx, se kterým pak obviněný hovořil. Svědek dále uvedl, že policisté na oddělení byli z důvodu ochrany bezpečnosti personálu i obviněného, o čemž byl vyzooměn staniční lékař, a s ohledem na mezinárodní přesah páchané trestné činnosti. Po dobu své přítomnosti svědek obviněnému nesdělil, že je zadržen, pouze že je prověřován v souvislosti s leteckou nehodou a nálezem tašky.

Obviněný principiálně s výpovědí svědka souhlasil, což plyne z jeho výpovědi u vazebního zasedání. Doplnil, že svědku sdělil svou nespokojenost a omezení z důvodu nemožnosti kontaktovat svou družku. Rovněž uvedl, že první policejní hlídka přišla na pokoj dne 9. 8. 2024 v 17:30 hodin, na pokoji zkontrolovali okna, toaletu a usadili se na pokoji, kde obviněný ležel. V té době nebyl obviněný schopen si zajít na WC. Druhý den přišla další policejní hlídka, která seděla nejdříve uvnitř pokoje, pak v předsíni. Obviněný také uvedl, že družku a leteckou společnost, od níž měl letadlo zapůjčené informoval ihned po nehodě, syna informoval v sobotu či v neděli prostřednictvím zdravotní sestry. Dne 10. 8. 2024 družka obviněného mu na pokoji předala osobní věci.

Z lékařské zprávy FN Ostrava ze dne 10. 8. 2024 vyplynulo, že je obviněný na pokoji hlídán policejní hlídkou, obvinění nevzneseno, informován odbor bezpečnosti FN Ostrava.

Shodu s prvopisem potvrzuje xxx.

18. Proti obviněnému bylo zahájeno trestní stíhání dne 10. 8. 2024 v 17:00 hodin. Tomuto úkonu byla přítomna za obhájce xxx. K zadržení obviněného došlo téhož dne v 18:15 hodin.

Státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Ostravě dne 12. 8. 2024 podala k Okresnímu soudu v Novém Jičíně v 14:15 hodin návrh na vzetí obviněného do vazby. O návrhu konal dne 13. 8. 2024 od 09:30 hodin do 14:08 hodin okresní soud v prostorách FN Ostrava vazební zasedání a rozhodl o omezení jeho osobní svobody.

19. Dle závěru krajského soudu okresní soud omezil osobní svobodu obviněného v zákonem stanovených lhůtách.

U obviněného nedošlo k omezení osobní svobody v podobě zadržení podle § 76 tr. ř. dříve, než dne 10. 8. 2024 od 18:15 hodin. Obviněný byl omezen na pohybu tím, že utrpěl zranění, pro které byl nejprve upoután na lůžko, poté s dopomocí mohl navštívit toaletu, následně mu lékařem byl povolen sed. Obviněnému byl umožněn kontakt se svými blízkými, jak telefonický, tak i osobní (družka, obhájce), a to za pomoci policejního komisaře či zdravotnického personálu (kontakt se synem), což rovněž svědčí o tom, že jednání obviněného nebylo nijak omezeno.

Pokud byl obviněný hlídán policií, tak to bylo z důvodu ochrany jeho a personálu nemocnice podle § 50 zákona č. 137/2001 Sb. Jednalo se však o krátkodobou ochranu ode dne 9. 8. 2024 od 18:55 hodin do 10. 8. 2024 do 18:15 hodin, kdy byl zadržen podle § 76 tr. ř. Důvod takového postupu vyplynul z okolností souvisejících s pádem letadla a nalezení velkého množství drogy ve vysoké hodnotě. V té době tak mohl mít policejní orgán důvodnou obavu, že by mohlo dojít k jednání zatím nezjištěných osob vůči obviněnému, potažmo vůči zdravotníkům kvůli zahazení stop. Takovýto postup byl odůvodněn i mezinárodním přesahem trestné činnosti, kdy mělo dojít k převozu drog z Korsiky přes Slovensko, Českou republiku do Polska.

Tudíž námitky týkající se nedodržení zákonných lhůt pro omezení osobní svobody nebylo možno přijmout.

20. Z hlediska důvodnosti trestního stíhání je nutné uvést následující skutečnosti.
21. Rozhodování o vazbě je není rozhodování o vině a trestu jako před nalézacím soudem. Podle dovětky ust. § 67 tr. ř. je pro rozhodnutí o vazbě podstatné, aby zjištěné skutečnosti nasvědčovaly tomu, že skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, byl spáchán, má všechny znaky trestného činu a jsou zřejmé důvody k podezření, že tento trestný čin spáchal obviněný. Soud rozhodující o vazbě sice také musí hodnotit důkazy způsobem stanoveným v ust. § 2 odst. 6 tr. ř., nicméně s ohledem na stádium řízení nemůže být tento závěr konečný a ani jednoznačný. V neposlední řadě je důležité podotknout, že vazba je zajišťovacím institutem, který má obviněnému zabránit v jednání předpokládaném v ust. § 67 písm. a) až c) tr. ř.

V dané věci bylo dosud zjištěno, že obviněný měl převážet v letadle sušinu o hmotnosti cca 80 kg, obsahující sušenou konopnou rostlinnou hmotu s obsahem THC mnohonásobně převyšující hranici 1 %, za kterou by obviněný mohl prodejem utržit nejméně 1 milión korun.

Obviněný na policii odmítl vypovídat. U vazebního zasedání uvedl, že převoz tašek s nelegálním obsahem realizoval za dohodnutou odměnu ve výši 5 000 euro. Tašky do letadla mu naložil muž jménem xxx, který s ním nakonec neletěl. S tímto mužem neletěl poprvé. První cestu s tímto mužem podnikl dne 21. 5. 2024, druhou cestu pak na přelomu června a července. Jméno toho muže v palubním deníku nepoznamenal. Ptal se toho muže, zda v těch taškách nevezle něco nelegálního, ale tento mu řekl, že nikoli. Vyhodnotil si to tedy tak, že se nejedná o nic nelegálního. Dle obviněného se cena letu určuje podle počtu pasažérů, nevěděl, kolik tašek si ten muž dal do letadla. Jelikož ten muž nakonec neletěl, tak se rozhodl tašky převzít a převoz uskutečnit. Dále se k věci odmítl vyjádřit.

Lze tak dospět k závěru, že zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že trestní stíhání je ve smyslu dovětky ust. 67 tr. ř. vedeno důvodně. Skutek popsany ve výroku usnesení o zahájení trestního

stíhání vyjadřuje skutkové okolnosti naplňující všechny znaky skutkové podstaty stíhaného trestného činu. Za tohoto stavu věci a fázi přípravného řízení k zahájení trestního stíhání stačí vyšší stupeň pravděpodobnosti svědčící tomu, že obviněný měl spáchat skutek tomu odpovídajícím způsobem popsáný v usnesení o zahájení trestního stíhání. Pokud se jedná o úmysl, tak lze dovodit, že obviněný měl jednat přinejmenším v úmyslu nepřímém. Tomu odpovídá i jeho vyjádření a okolnosti, za kterých mělo dojít k zajištění obsahu přepravovaného nákladu.

Pokud bylo namítáno, že pakliže by byl obviněný skutečně seznámen s obsahem přepravované zásilky a věděl, že „veze drogy“, pak mohl začít po pádu letadla „uklízet“ tento obsah před příjezdem záchranných složek, tak s ohledem na výše popsané, takovouto možnost obviněný neměl. Dne 9. 8. 2024 bylo v 08:59 hodin přijato oznámení obviněného o letecké nehodě. Hlídka na místo činu dorazila v 09:10 hodin. Za tuto dobu a v situaci, kdy byl obviněný zraněný, pohyboval s omezenou pohyblivostí, a to na přehledném místě nehody, s přihlédnutím k počtu předmětných tašek, jejich váze, by nebylo v jeho silách za tak krátkou dobu tento náklad tzv. „uklidit“. Pokud obhájce poukázal na to, že policejní komisař xxx při kontaktu s obviněným dle jeho vyjádření neměl dojem, že by obviněný něco tajil, a z tohoto obhajoba dovozuje, že si obviněný nebyl vědom toho, že se v taškách nacházejí drogy, pak ani s tímto tvrzením nelze souhlasit. Vyjádření policejního komisaře je pouze jeho subjektivním vnímáním situace a nikoli důkazem o informovanosti obviněného o obsahu přepravované zásilky.

22. Okresní soud důvodně omezil osobní svobodu obviněného podle § 67 písm. a), b) tr. ř., a to z níže uvedených důvodů.
23. K osobě obviněného dle jeho vyjádření bylo zjištěno, že podniká ve strojírenství a obchoduje se střelnými zbraněmi. Jeho čisté zisky se pohybují od 20 do 45 tisíc euro ročně. Na fyzickém účtu má 100 000 euro, na firemním účtu pak má 150 000 euro. Dosud nebyl odsouzen. Je otcem již dvou dospělých dětí, s manželkou nežije, je v rozvodovém řízení. Nemá zdravotní problémy, je znalý anglického jazyka, pilotní průkaz vlastní 5 let, s výjimkou letů do ČR, zahraničí lety absolvoval poprvé v květnu tohoto roku. Takové lety vykonal z důvodu „vypnutí hlavy“ a tzv. sdíleným letem chtěl snížit náklady na dovolenou.
24. Z hlediska důvodu vazby podle § 67 písm. a) tr. ř. je nutno odkázat na konstantní judikaturu Ústavního soudu, ze které plyne, že byť hrozba vysokým trestem sama o sobě zakládá důvodnost obavy před vyhýbáním se trestnímu stíhání a hrozícímu trestu, tak se musí jednoznačně jednat o konkrétní hrozbu vysokého trestu, tedy hrozbu podloženou jedinečnými okolnostmi spáchaného skutku ve spojení s dalšími aspekty dané trestní věci, a to v rozpětí trestní sazby stanovené trestním zákonem. Uložení útečkové vazby lze odůvodnit toliko v případech, v nichž na základě zjištěných okolností opodstatňujících důvodnost podezření ze spáchání zvláště závažného trestného činu lze předpokládat uložení trestu odnětí svobody nejméně okolo 8 let.

Obviněnému, pakliže bude-li uznán vinným ze spáchání předmětné trestné činnosti, hrozí uložení trestu odnětí svobody od 8 do 12 let. Z tohoto důvodu hrozí obava z útěku či skrývání se obviněným před probíhajícím trestním stíháním a hrozícím trestem. Proto v daném případě nelze vyčkávat okamžiku, kdy se takto stane a je nutné omezením osobní svobody obviněného tomu zabránit. V této souvislosti nelze přehlédnout, že obviněného k České republice nevážou žádné rodinné či pracovní vazby, které by mohly eliminovat předmětné nebezpečí. Obviněný je občanem cizího státu, je jazykově vybaven, má finanční prostředky pro možné opuštění území České republiky. Proto je obava předvídaná v předmětném ustanovení dána.

25. Rovněž je dán důvod vazby koluzní podle § 67 písm. b) tr. ř., tedy obava z ovlivnění osob, které dosud nebyly vyslechnuty v procesním postavení svědků. Především bude nutné ztotožnit osobu pod jménem xxx, tohoto vyslechnout, neboť se jedná o důležitého svědka z hlediska objasnění skutečností závažných pro trestní stíhání. V tomto směru nelze přehlédnout, že z mobilních telefonů, které obviněný vydal, by mohly být zjištěny další důležité důkazy pro trestní řízení.

S ohledem na postoj obviněného, který se k trestné činnosti vyjádřil pouze velmi okrajově a s přihlédnutím k povaze nyní řešené věci a k výši hrozícího trestu, je tato obava zcela reálná.

26. Na straně druhé se však krajský soud neztotožnil se závěrem okresního soudu stran existence důvodu vazby podle § 67 písm. c) tr. ř. Okresní soud tento důvod vazby odůvodnil tím, že obviněný uskutečnil tři lety po trase, po které nyní převážel drogy. To podle soudu prokazuje jeho ziskový motiv a výši nynější odměny za převoz drogy. Předpokládal tak, že všechny tři lety byly spojeny s převozem zakázaných látek, čímž mohl dosáhnout více jak poloviny svého ročního zisku při minimálních nákladech. Z důvodu finanční motivace by se tak k této trestné činnosti mohl vrátit.
27. S tímto hodnocením se však krajský soud nemohl ztotožnit, neboť se jedná o pouhé spekulace, byť jistými indiciemi podložené, a proto krajský soud vyhověl stížnostním námitkám a tento důvod vazby nedovodil.
28. Jelikož je dán důvod vazby podle § 67 písm. b) tr. ř., tak se nemohl krajský soud zabývat otázkou nahrazení vazby instituty k tomu určenými, neboť možnost jejich přijetí za existence koluzního vazebního důvodu zákon nepřipouští.
29. Závěrem krajský soud dodává, že jeho rozhodnutí nebude přeloženo do mateřského jazyka obviněného, neboť tento po poučení podle § 28 odst. 2 tr. ř. uvedl, že tohoto nežádá.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není další řádný opravný prostředek přípustný.

Ostrava 16. 10. 2024

JUDr. Lenka Čechová v. r.
předsedkyně senátu

vypracovala
JUDr. Šárka Zacharová